

ת"פ 20771/04/13 - מדינת ישראל נגד מור פרטוק זהבי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20771-04-13 מדינת ישראל נ' פרטוק זהבי
בפני כב' השופט עידו דרויאן

המאשימה	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד נאוה זרנגר
	נגד
הנאשם	מור פרטוק זהבי
	ע"י ב"כ עו"ד עזר מבורך

הכרעת דין

כתב האישום שהוגש בחודש אפריל 2013 מייחס לנאשם שתי עבירות של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי כתב האישום, ביום 12.6.12 בסמוך לשעה 12:20, עת נסע הנאשם ברכבו ברח' עליית הנוער בגבעתיים, החזיק בסכין יפנית אשר הוסתרה בפלסטיק העוטף את ידית ההילוכים, בדוקרן מברזל אשר אוחסן בתא בין הכיסאות, ובאלה מתקפלת מברזל בין הכיסאות. הנאשם לא הוכיח כי החזיק את הסכין והדוקרן למטרה כשרה.

הנאשם כפר באשמה המיוחסת לו בטענה כי החיפוש לא היה חוקי ויש לפסול את המוצגים שנתפסו מלשמש כראיות. עוד טען הנאשם שה"דוקרן" איננו אלא סכין מכתבים שהחזקתה מותרת. בסיכומי ההגנה הוסיף הנאשם וטען מפי סיגורו המלומד, כטענה חלופית, כי הסכינים הוחזקו באופן כשר.

כשרות החיפוש והתפיסה:

את האירוע יש לחלק, עובדתית-כרונולוגית, לשני חלקים:

חלק ראשון, עצירת הרכב לבדיקת רישיונות:

מדו"ח הפעולה (ת/2) עולה, כי במהלך סיור שגרתי בניידת עם שוטר נוסף, הבחין שוטר הסיור יניב כורש ברכב שנסע במסלול הנגדי. ברכב נסעו שניים - הנאשם שנהג ואחר, כפי שהסתבר לאחר מכן - שהיו "נראים לחוצים וכל הזמן הפנו מבטם לאחור לכיוון הניידת" כמתואר בדו"ח. התנהגות זו עוררה את חשדם של השוטרים והם כרזו לנוסעי הרכב לעצור

עמוד 1

לבדיקת רישיונות. ואכן, כשנעצר הרכב ביקש השוטר לבדוק את רישיון הנהיגה של הנאשם.

הסניגור המלומד ניסה לטעון כי עצירתו של הרכב לבדיקת רישיונות היתה חסרת הצדקה, ואף נבעה מטעמים זרים של "גזענות", בשל העובדה שהנאשם וחברו הם בני עדות המזרח, ונסעו ברכב בחלונות פתוחים כשהם שומעים מוזיקה מזרחית בעוצמה גבוהה. על-כך ענה השוטר הנעלב כי גם הוא בן עדות המזרח, אוהב מוזיקה מזרחית, שומע אותה ברכבו בעוצמה גבוהה והצביע על-כך שקשה לזהות את הנאשם כ"מזרחי" מעצם חזותו (ובלשונו, בתשובתו לסניגור - "אתה ואני יותר שחורים ממנו", ע' 19 לפרוט'). בנוסף, יש לציין כי אף שהשוטר נחקר בהרחבה לעניין זה, תוך הטחת מפורשת של טענת אפליה וגזענות, לא מסר הנאשם בעדותו דבר על-כך שנסע ברכב עם מוזיקה מזרחית וכו'.

לטענה זו אין אפוא ידיום ורגליים, וצר מאוד שהוטחה כך בשוטר. לזכות הסניגור יש לומר כי לא שב עליה בסיכומיו. פעולת השוטרים לא היתה נגועה אפוא באפליה פסולה מכל סוג.

לשוטר סמכות מלאה לעצירתו של רכב לבדיקת רישיונות, לרבות בדיקות שגרתיות ואקראיות[1].

במקרה דנן הפגינו נוסעי הרכב התנהגות מעוררת חשד, בהביטם ללא הרף לאחור אל הניידת, באופן חוזר וחריג שעורר את תשומת ליבם של השוטרים. בוודאי שבמצב דברים כזה קמו ההצדקה והסמכות לבדיקת הריישיונות.

חלק שני, עריכת החיפוש ברכב:

במהלך בדיקת הריישיונות התנהגו נוסעי הרכב באופן חריג ומחשיד במובהק: כמתואר בדו"ח, הם "נראו לחוצים והרבו להסתובב סביב הרכב... החשוד [האחר] החל להזיע בכל גופו והחל להוריד חולצתו". מדובר בתופעה חריגה מאוד, כשמדובר בבדיקת רישיונות, גם אם לשני נוסעי הרכב היתה היכרות מוקדמת עם המשטרה. אין תמה אפוא שהתעורר חשדם של השוטרים, שמא מחזיקים השניים "משהו לא חוקי" כלשון הדו"ח. קם אפוא בסיס ממשי ל"יסוד סביר לחשוד שבוצעה עבירה בת מעצר" ולסברת השוטר "כי יש צורך לבצע חיפוש בכלי רכב כדי לאתר... ראייה הקשורה בעבירה", כלשון סעיף 71 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996.

לנסיבות המחשדות, שדי היה בהן כשלעצמן כדי להצדיק גיבושו של "יסוד סביר לחשד", הצטרפו רישומים פליליים של שני הנוסעים ברכב.

אני קובע אפוא כי החיפוש על גופם של הנאשם והאחר, כמו-גם החיפוש ברכב, בוצע על-בסיס מוצק של יסוד סביר לחשד כי הם מחזיקים דבר-מה האסור בהחזקה, שהחזקתו מהווה עבירה.

לדברי השוטר, השוטרים שאלו את הנאשם ואת האחר האם הם מסכימים לחיפוש ויידעו אותם שהם יכולים לסרב אך זה יעלה את רמת החשד.

לדברי הנאשם, הוא אמנם הסכים לעריכת החיפוש ברכב, אך הסכמתו ניתנה מחוסר ברירה כשהחיפוש כבר החל למעשה.

לנוכח מסקנתי לעיל, לא אזקק לשאלת ההסכמה, ואיני רואה צורך להכריע בין הגרסאות לעניין זה.

המסקנה היא, כי החפצים שנתפסו ברכב כשרים כראיות.

כשרות החזקת הסכינים:

למעשה לא היתה מחלוקת של ממש לעניין היותם של שני הסכינים שנתפסו "סכינים" כמשמעותם בסעיף 184 לחוק העונשין, המגדיר סכין כ"כלי בעל להב או כלי אחר שסוגל לדקור או לחתוך". הסכין היפנית שנתפסה (נ/3) היא בוודאי "סכין", ולאחר שבחנתי את ה"דוקרן" (נ/2) מצאתי כי אף הוא "סכין":

אמנם מדובר בעליל בסכין מכתבים, מתנה לצרכי פרסום שנתן בנק ללקוחותיו, לפי הכיתוב שעליו, אך להב הסכין עשוי מתכת ולו חוד המסוגל בהחלט לשמש לדקירה שתחדור לגופו של אדם. כלי מסוג זה נושא עמו סכנה ממשית, כשהוא נעקר ממקומו בבית או במשרד ועובר לשמש נשק לעת-מצוא ברכב.

כידוע, הנטל להוכיח כי החזקתם של שתי הסכינים היתה למטרה כשרה, מוטלת על הנאשם, ובנטל זה לא עמדה ההגנה:

א. הנאשם חזר ואמר, במשטרה ובבית המשפט, שרק הוא נוסע ברכב ועושה בו שימוש;

ב. הסכין היפנית היתה מוסתרת בתוך כיסוי הפלסטיק שבבסיסה של ידית ההילוכים, והסתרה זו מעידה שבעליה ייעד לה שימוש לא-כשר, ובוודאי לא שימוש מקורי ככלי עבודה;

ג. שני הסכינים ואלה (שלטענת הנאשם שימשה ככלי-עזר להחלפות גלגל) נמצאו בקדמת תא הנוסעים, במקומות בהם היו זמינים לשימושים פסולים. ניתן היה לצפות שלפחות הסכין היפנית והאלה יימצאו עם יתר כלי העבודה והערכה להחלפת הגלגל, בתא המטען ברכב;

ד. עם מציאת הסכינים, מסר הנאשם לשוטר שהוא מחזיק בסכין, בדוקרן ובאלה "בגלל שהם מסוכסכים עם חמולות של ערבים בלוד וזה להגנה עצמית, ואמר ש"ברגע שיבוא ערבי אלי לרכב, אני שם לו את האלה בראש". הנאשם ניסה בעדותו לטעון כי מדובר באמירה סרקסטית ולא בהסבר אמיתי, אך לנוכח אופן עדותו (להלן) והאמון שאני נותן ברישומי של השוטר (שלא אותגר נגדית בנקודה זו), אני קובע כי אכן נאמרו הדברים על-ידי הנאשם וכוונתם כפשוטם;

ה. לגבי הסכין היפנית, השתנתה גרסתו של הנאשם מחקירתו לעדותו: בעוד בחקירתו טען כי החזיק בה ברכב לצורך חיתוך פירות בטיול מתוכנן, הרי בעדותו טען כי כלל לא ידע שהסכין חבויה ברכב. גרסתו המשתנה, יחד עם העדר הסבר לשאלה מי יכול היה להטמין את הסכין ברכב המצוי כל העת בשימוש בלבדי של הנאשם, מערערים את מהימנות דבריו של הנאשם. בנוסף, הנאשם לא הביע הפתעה או תדהמה כשהתגלתה הסכין החבויה, וגם לא טען בעדותו כי הופתע מכך;

ו. גם לגבי הדוקרן השתנתה גרסתו של הנאשם: בחקירתו טען שהדוקרן משמש לכיוון תחנות ברדיו, ובעדותו טען כי הדוקרן משמש לשליפת מכשיר הרדיו ממקומו. מסקנתי היא כי אכן מדובר בכלי שייעודו בידי הנאשם היה להיות דוקרן, אף שבמהותו הנו סכין שנועד לפתיחת מכתבים. החזקתו של כלי זה מחוץ לחצרים וללא צורך קרוב וקונקרטי, מצמיחה סיכון רב ומשלימה את ביצוע העבירה;

ז. עדותו של הנאשם עשתה ככלל רושם עגום, שכן הנאשם לא הצליח לספק הסברים ממשיים, למעט משתנים ומתמיהים, להמצאות הסכינים ברכבו. בין היתר, ניסה הנאשם לחזור בו ממשמעותם של דברים מפורשים וברורים שנרשמו בהודעתו, שהוגשה בהסכמה;

ח. גם באין כל הסבר להחזקת הסכינים, המצדיק את החזקתם לצורך קונקרטי וקרוב בזמן, מושלם ביצוע העבירה. במקרה דנן, ניתן הסבר - הסכינים (והאלה) יועדו לשמש כלי תקיפה והגנה - כשהסבר זה איננו "מטרה כשרה" המצדיקה החזקת הסכינים מחוץ לחצרים;

אני קובע אפוא, כי הנאשם החזיק את שני הסכינים ברכבו, מחוץ לחצרים, שלא למטרה כשרה.

לפיכך אני מרשיע את הנאשם בשתי עבירות של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

ניתנה היום, א' כסלו תשע"ה, 23 נובמבר 2014, במעמד הצדדים.

[1] תקנה 9(ב) לתקנות התעבורה. יש כמובן להבחין בין סמכות זו לבין סמכויות של עיכוב, חיפוש ומעצר, המחייבות התגבשותו של חשד סביר ותנאים אחרים;